

exekuční titul, že tedy podání žaloby bylo zbytečné, a že se ohražuje proti odsouzení k útratám sporu — jest spatřovati procesní námitku věci právoplatně rozhodnuté, či věcnou námitku novace; lze to ponechati stranou proto, že soud musil by k právoplatnosti rozhodnutí hleděti i bez námitky (§ 240 odstavec třetí c. ř. s.) a protože žalovaný v dovolacím rekursu věc právoplatně rozhodnutou skutečně tvrdí. Rovněž lze ponechati stranou otázky, které rekursní soud řešil, protože v tomto případě jsou otázky ty pro rozhodnutí o procesní námitce věci právoplatně rozhodnuté nepodstatnými. Námitku věci právoplatně rozhodnuté lze totiž podle §§ 239 odstavec druhý, 240 odstavec třetí a 261 c. ř. s. opíratí jen o právoplatný rozsudek, neb o r o z h o d n u t í, jemu na roveň postavená, nikoliv o soudní smír neb o vyrovnání, soudně potvrzené, třebaže smír nebo vyrovnání tvoří titul exekuční. Jak při soudním smíru, tak i při vyrovnání v řízení vyrovnávacím jde o uzavření smlouvy mezi dlužníkem a věřitelem, takže soud nemá o čem by r o z h o d o v a l; ani v řízení vyrovnávacím nerozhoduje soud o přihlášených pohledávkách, nýbrž bdí jen nad zachováním předpisů vyrovnacího řádu. Byl-li tedy předmět sporu již před sporem buď smírem nebo soudně potvrzeným vyrovnáním mezi stranami upraven, možno sice uplatňovati hmotnou obranu novace, o které se rozhoduje rozsudkem, ale nikoli procesní námitku věci právoplatně rozhodnuté, o které se rozhoduje usnesením. Předpisů §§ 239, 240 a 261 c. ř. s., pokud jednají o námitce právní moci, nelze ani obdobně použítí pro obranu, že věc byla smírem nebo vyrovnáním již odbyta, a to jednak proto, že výpočet procesních námitek, ve zmíněných předpisech uvedených, jest vyčerpávající, jednak proto, že účinky obojího způsobu odklizení sporu jsou různé. Právoplatný výrok soudcovský možno totiž napadnouti jen ve případech §§ 529, 530 a 531 c. ř. s., kdežto soudní smír také ve případech §u 869—877 obč. zák. a §u 1385 a dalších obč. zák., a soudně potvrzené vyrovnání také ještě ve případech §§ 57 a 58 vyr. ř.

Čís. 3500.

Na nelikvidní a nepoukázanou pohledávku na vrácení přeplatku daně z majetku (přírůstku na majetku) nelze vésti exekuci zabavením a příkázáním k vybrání.

(Rozh. ze dne 13. února 1924, R II 41/24.)

Návrhu vymáhajícího věřitele, by mu k vydobytí peněžité pohledávky byla povolena exekuce zabavením a příkázáním k vybrání oné části dávky z majetku a přírůstku na majetku, která buď následkem odvolání nebo na základě příslušné zákonné novely anebo konečně z jakéhokoliv jiného důvodu penízem 15.000 Kč bude odepsána a měla by býti dlužníku vrácena, s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl, r e k u r s n í s o u d exekuční návrh zamítl. D ů v o d y: Vymáhající věřitel tvrdí ve své žádosti, že v exekuční věci proti povinné a jejímu manželé dražbou nemovitostí erár přihlásil dávku z majetku a přírůstku na majetku

42.000 Kč a že tento peníz snad eráru bude z nejvyššího podání prodaných nemovitostí přikázán a vyplacen. Jelikož však manželé S-ovi podali proti vyměření této dávky odvolání a dávka z majetku a přírůstků na majetku dle zpráv bude novelisována, není vyloučeno, že povinné a jejímu manželé část dávky bude odepsána (vrácena), a na tuto část dávky vede vymáhající věřitel exekuci zabavením a přikázáním k vybrání. První soud napadeným usnesením exekučnímu návrhu vyhověl. Proti tomuto povolení exekuce brání se erár dle §u 294 poslední odstavec ex. ř. jako poddlužník stížností a to právem. Vymáhající strana žádá, by jí byla povolena exekuce soudním zabavením a přikázáním pohledávky, která povinné proti eráru s n a d někdy v budoucnosti vznikne tím, že příznivým vyřízením jejího odvolání nebo snížením dávky z majetku eventuelní novelou k zákonu o dávkách z majetku jí část zaplacené již dávky bude vrácena. Jest tedy navržena exekuce na pohledávky proti eráru, jejíž existence je závislá na skutečnostech, o nichž není vůbec jisto, zda se v budoucnosti dostaví, pokud se týče navrženo zabavení a přikázání pohledávky proti eráru, ač tato dosud není likvidní a ač u veřejných pokladen povinné dosud nebyla poukázána. Podle dvorního dekretu ze dne 21. srpna 1838 čís. 291 sb. z. s. čl. IX. uvoz. zák. k exekučnímu řádu výslovně v platnosti zachovaného není však přípustno, by byla povolena soudní obstávka nebo soudní zabavení pohledávek proti eráru, které jsou ještě nelikvidní a u veřejných pokladen ještě nebyly poukázány.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dle dvor. dekretu ze dne 21. srpna 1838 čís. 291 sb. z. s. nelze si vymoci na nelikvidní a nepoukázanou pohledávku u veřejných pokladen dle jich zařízení ani záznam soudně povolené obstávky, ani soudní zájem, poněvadž před provedením poukazu není známou pokladna, která má výplatu obstarati a do té doby není zde pokladny ku výplatě povinné. Tento předpis byl článkem IX. čís. 5 uvoz. zák. k ex. ř. zachován v platnosti. Vymáhající věřitel navrhl exekuci proti dlužnici zabavením a přikázáním k vybrání jejího nároku na vrácení p ř e p l a t k u dávky z majetku, neb přírůstků na majetku, která eráru penízem 42.000 Kč bude snad přikázána a vyplacena z nejvyššího dražebního podání a kterýž přeplatek snad vrácen bude dlužnici v případě příznivého vyřízení jejího rekursu proti vyměření zmíněných dávek, neb po novelisaci dávek těch. Jak správně již vytkl rekursní soud, jedná se zde o pohledávky dlužnice proti eráru, kteréž mají v budoucnosti teprve vzniknouti, a jsou nejisté a neurčité, jak co do jsoucnosti, tak i co do výše, o pohledávky, které nejsou tedy likvidní a které nejsou též poukázány k výplatě u některé státní pokladny a o nichž není jisto, zda vůbec a kdy poukázány budou. Nelze přisvědčiti náhledu rekurentově, že se onen předpis vztahuje pouze na pohledávky proti eráru za vykonané práce a na pohledávky z náhrady škody, nikoli však na pohledávky na vrácení přeplatků daní, neboť dvorský dekret nečiní v té příčině roz-

dílu a vzhledem k obsahu exekučního návrhu je nepochybné, že pohledávky, které takto zabaveny býti mají, jsou nelikvidní a nejsou u žádné pokladny státní poukázány, což je v tomto případě jedině rozhodným.

Čís. 3501.

Třebas nesvéprávný před schválením smlouvy dle §u 865 obč. zák. byl zemřel, jest na jeho zákonném zástupci (otcovském opatrovníku) i soudu, by jednání přivedl ku konci.

(Rozh. ze dne 13. února 1924, R II 45/24.)

Dne 3. listopadu 1922 uzavřena byla před notářem v U. mezi postupující Rosalií Š-ovou se strany jedné a snoubenci zletilým Karlem Š-em a nezl. Annou V-ovou se strany druhé postupní smlouva, již postoupila matka ženichova Rosalie Š-ová snoubencům každému polovici svůj dům v K. za 51.200 Kč proti tomu, že tito převzali k zaplacení hypotekární pohledávku sirotčí pokladny 30.000 Kč, pak podíly dětí Marie Š-ové 10.000 Kč a Vladimíra Š-a 6.500 Kč a k vybývání výměnek Rosalii Š-ové. Na základě této postupní smlouvy bylo do knih vloženo novomanželům Karlu Š-ovi a jeho manželce Anně rozené V-ové právo vlastnické k domu tomu, každému na polovici. Anna Š-ová, rozená V-ová, v půl roce po uzavření smlouvy zemřela a v řízení pozůstalostním žádal její otec Jan V., by byla opatrovnicky schválena smlouva ze dne 3. listopadu 1922, uzavřená jeho nezletilou dcerou Annou Š-ovou, nezašoupenou zákonitým zástupcem. Pozůstalostní soud žádost zamítl, poněvadž nezletilá Anna Š-ová nežije a ustanovení §§ 260 až 284 obč. zák. vztahují se na opatrovnice, jenom pokud jsou na živu. Rekursní soud usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by o návrhu po zákoně jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Poněvadž Anna V-ová byla nezletilou, bylo potřebí ku platnosti smlouvy s její strany, by s ní projevila souhlas její otec Jan V. (§§ 152; 176, 260 a 865 obč. zák.) a aby smlouva ta byla napotom schválena ještě soudem opatrovnickým (§§ 233, 149, 150, 106, 1034, 1224, 152 a 865 obč. zák.). Nesporně jest, že omylem notáře, smlouvu sepisujícího, nebylo ve smlouvě uvedeno, že otec Anny V-ové smlouvu uzavřel a schválil za nezletilou svou dceru. Po uzavření jejího sňatku s Karlem Š-em stal se otec opatrovníkem jejího jmění dle §u 176 a contr. § 260 obč. zák. a měl povinnost, smlouvu postupní, o kteréž nyní tvrdí, že byla jím uzavřena za dceru, pokud se týče s jeho souhlasem, přivést ke schválení soudem opatrovnickým. Tuto povinnost na se vzal jako otec, jenž smlouvu uzavřel a jako napotomní opatrovník jmění dceřina (§ 176 obč. zák.) měl i na dále povinnost, započatou smlouvu k plat-